

5. møde i DANAKs sektorudvalg for Certificering

29. oktober 2013

Sag 21-06-0025

Tid : 31. oktober 2013, kl. 10:00 – 14:00
Sted : DANAK, Dyregårdsvej 5B, 2740 Skovlunde
Deltagere : Anders Mortensen, Niels Kofod, Anette Dragsdahl, Lars Bo Hammer, Lars Ole Møller, Lars Appel, Hans Falster, Jesper Høy, Emil Dyrelund Jakobsen, Rikke Dahl Nielsen
Referent : Rikke Dahl Nielsen, DANAK

1. Velkomst og præsentation af nye medlemmer

Jesper Høy (JH) bød velkommen til det 5. møde i DANAKs sektorudvalg for certificering.

DANAK

Dyregårdsvej 5B
2740 Skovlunde

Der var to nye medlemmer af sektorudvalget for certificering, som præsenterede sig selv:

Tlf. 7733 9500
Fax 7733 9501
CVR-nr. 26 89 93 89
danak@danak.dk
www.danak.dk

- Lars Bo Hammer (LBH) er Environmental- & Quality Assurance Manager og repræsenterer Kamstrup, som er en virksomhed, som leverer løsninger til måling og fjernaflæsning af energi- og vandforbrug til energiselskaber, fjernvarmeindustrien og vandværker.
- Annette Dragsdahl (AD) er chefkonsulent i Dansk Industri (DI) i den europapolitiske funktion. Hun arbejder bl.a. med indre markedsspørgsmål og produktsikkerhedslovgivning.

Afbud fra:

- Jacob Færgemann, som efter planen skulle fortælle om nye fødevarer-schemes.
- Karen Rud Michaelsen, Sikkerhedsstyrelsen
- Ninette Mahler Alto, DS Certificering A/S
- Lars Korsholm, Klima- og Energiministeriet, Energistyrelsen
- Carsten Haugsted, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Fødevarestyrelsen, Kontrolstyring

JH fortalte, at DANAK til næste møde vil invitere Trafikstyrelsen, som vil være et relevant medlem af Sektorudvalget for Certificering pga. interoperabilitetsdirektivet og godkendelse af assessorer i den forbindelse.

2. Godkendelse af dagsorden

- Hans Falster (HF) havde inden mødet udtrykt ønske om at diskutere ”New Blue Guide”, som nu er anført som punkt 5 i dagsordenen.
- Liste over relevante schemes på fødevarerområdet udgik af dagsordenen pga. afbud fra Jacob Færgemand, Bureau Veritas. Emnet vil være på dagsordenen på næste møde.

3. Opfølgning på referat fra 4. møde 3. april 2013

På 4. møde 3. april 2013 lovede DANAK, at:

- Opdatere liste over eksisterende og kommende akkrediteringsområder. Denne liste blev udleveret ved mødet.
- Udarbejde en liste over alle relevante frivillige schemes (skulle udarbejdes af Jacob Færgemand), men dette punkt er udgået ved 5. møde, da Jacob Færgemand havde meldt afbud. Er flyttet til 6. møde.
- Afholde en introduktionsdag i DS/EN ISO/IEC 17065:2012 for interesserede produktcertificeringsorganer. Denne workshop vil foregå torsdag den 14. november 2013 fra 13.00-16.00. Inge-Lise Clausen, ledende assessor hos DANAK står for workshopen.

4. Status på nye certificeringsordninger

JH orienterede om kommende ordninger under akkreditering, som DANAK er involveret i:

Certificeringsordning for transportable konstruktioner.

Byggeloven giver hjemmel til, at Energistyrelsen kan etablere en certificeringsordning, så f.eks. telte og scener ikke skal byggesagsbehandles ved hver opstilling:

DANAK har været indkaldt til et møde i den forbindelse hos Energistyrelsen, og har på det foreliggende grundlag anbefalet at bruge en ”inspektionsløsning” (ISO 17020).

Interoperabilitet og godkendelse af assessorer i den forbindelse: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/57/EF af 17. juni 2008 om interoperabilitet i jernbanesystemet er indført i Danmark med en bekendtgørelse fra Trafikstyrelsen i 2011. Kun én kunde har ansøgt DANAK om akkreditering i henhold til dette.

En ny Forordning (Kommissionens forordning (EF Nr. 352/2009 af 24. april 2009) om vedtagelse af en fælles sikkerhedsmetode til risikoevaluering og vurdering), også kaldet CSM-RA, er trådt i kraft den 23. maj 2013. CSM RA retter sig mod jernbanevirksomhederne og infrastrukturforvalterne samt enheder med ansvar for vedligehold (ECM), og skal give virksomhederne fælles retningslinjer for at foretage ændringer. Forordningen indfører nyt krav om, at assessorer skal være enten akkrediterede eller nationalt anerkendte. I Danmark forventes Trafikstyrelsen at følge akkrediteringssporet. HF fortalte at Tyskland følger sporet med national anerkendelse i delstatsregi.

Trafikstyrelsen ønsker assessorer, der vurderer sikkerhed ved rullende materiel. Større projekter skal være akkrediteret til inspektion (ISO 17020).

JH fortalte, at DANAK i den forbindelse skal informere om akkreditering på Trafikstyrelsens Sikkerhedskonference den 31. oktober 2013.

AD oplyste, at hun som repræsentant for DI i deltager i arbejdet vedr. EU Forordningen ”End-of-Waste” (EU-Forordning nr. 333/2011 af 31. marts 2011). Forordningen fastsætter kriterier for, hvornår visse typer metalskrot ophører med at være affald. Arbejdet går meget langsomt her. Der er ikke rigtig noget marked

for dette affald. Emil Dyrelund Jakobsen (EDJ) tilføjede, at det er meningen, at virksomheder, som omformer affald til produkter i henhold til denne forordning skal være omfattet af en akkrediteret systemcertificeringsordning.

EDJ oplyste, at DANAK har haft møde med Søfartsstyrelsen, som, i forbindelse med et nyt harmoniseret direktiv på området, ønsker at Notified Bodies, som Ratmærker (svarer til CE-mærkning af produkter på land) i fremtiden skal have en akkreditering, således at Søfartsstyrelsen ikke længere skal føre tilsyn med de notificerede organer.

HF oplyste, at Søfartsstyrelsen i 2012 havde været på besøg hos FORCE Certification A/S for at føre tilsyn efter en periode uden tilsyn i 4 år. Søfartsstyrelsens opdatering af Nando var blevet drøftet i den forbindelse.

HF oplyste, at der er planer om et nyt mærke. "EU safety tested", i et nyt EU produktsikkerhedsdirektiv.

AD fortalte, at DI ikke forventer, at det nye direktiv bliver vedtaget.

5. Blue guide /Hans Falster, FORCE Certification A/S

"Blue Guide" er EU-Kommissionens vejledning i anvendelsen af de direktiver, der er udarbejdet på grundlag af den nye metode og den globale metode. Blue Guide er i øjeblikket under opdatering, hvilket var emnet for sektorudvalgets diskussion under dette punkt.

HF havde forberedt en Power Point Præsentation (vedlagt dette referat) om FORCE Certification A/S' synspunkter vedr. den nye Blue Guide:

HF fandt det ikke hensigtsmæssigt, at der, i udkast til den ny Blue Guide, stadig gives mulighed for valg mellem flere akkrediteringsstandarder til modulerne i produktdirektiverne, og at der stadig er mulighed for at anvende ISO 17025 til overensstemmelsesvurdering (Modul A, C og F). HF ønsker at den ny Blue Guide skal indsnævre mulighederne for at anvende forskellige standarder til samme modul.

De store internationale inspektionsorganer ønsker "1+"-modellen, som i praksis betyder, at notifikation til alle moduler kan foretages på baggrund af overensstemmelse med én enkelt akkrediteringsstandard (f.eks. ISO 17020) plus udvalgte tillægskrav. HF mener, at dette ikke er seriøst, og at de notificerede organer på sigt ikke vil kunne styre dette (ødelæggende elasticitet i kravene).

HF mente, at +1-modellen vil være meget uheldig for virksomheder som FORCE Certification A/S, fordi DANAKs strengere praksis sammenlignet med andre lande virker konkurrenceforvridende for de notificerede organer i Danmark:

Myndigheder i Danmark kræver allerede i dag, i næsten alle tilfælde, at der ligger akkreditering til grund for notificering. HF forventer, at DANAK vil fortsætte sin praksis med at anvende forskellige akkrediteringsstandarder som baggrund for notificering til de forskellige moduler, og at de notificerede

organer skal opfylde alle krav i hver enkelt standard ud over bedømmelse op imod EA 2/17:2009 (AB 18).

HF oplyste, at der i andre lande, f.eks. Frankrig og Tyskland, foretages notifikation til alle moduler allerede nu, på baggrund af overensstemmelse med én enkelt akkrediteringsstandard (f.eks. ISO 17020) plus udvalgte tillægskrav kombineret med et meget lempeligere tilsyn end i Danmark.

HF spurgte DANAK, om hvorvidt en akkreditering vil kunne omfatte flere standarder. Hertil svarede JH, at DANAK som det er tilfældet nu, vil være åbne overfor en samlet bedømmelse af flere akkrediteringer, men at én akkreditering ikke kan omfatte flere standarder. En af årsagerne er, at det ikke passer til ILAC-og IAF- mærket at blande inspektion og certificering sammen.

JH fortsatte videre, at DANAK ikke tror, at +1-modellen bliver vedtaget. Inspektionsorganernes organisation CEOP har været stærke fortalere for +1-modellen. Derfor opfordrede DANAK de danske certificeringsorganer, der har en anden holdning, til at gøre deres indflydelse gældende i CEOP.

I EA-regi er der planer om, at en projektgruppe skal arbejde med, hvilken standard, der skal være den foretrukne til de enkelte moduler i direktiverne, og dermed harmonisere valget af standarder. DANAK støtter dette projekt, men det vides endnu ikke, om bliver til noget.

AD mente, at det ikke er hensigtsmæssigt, at Danmark går enegang, men at DI samtidig ikke er interesseret i at kravene udvandes.

Alle blev opfordret til at deltage i drøftelserne og gennem egne kanaler at påvirke revisionen af Blue Guide.

JH takkede HF for oplægget, og konstaterede, at det havde været en interessant diskussion, og at Sektorudvalget for Certificering er det rette forum for en sådan diskussion.

6. Arbejds miljøcertificering – nyt regelsæt

EDJ fortalte, at der er et nyt regelsæt fra Arbejdstilsynet på vej med relevans for akkrediterede til arbejdsmiljøcertificering.

Niels Kofoed (NK) fra Arbejdstilsynet fortalte, at der generelt er tale om en forenkling af reglerne, samt en præcisering på følgende punkter:

- Alle lokaliteter (P-numre) skal besøges inden for to certificeringsperioder (6 år)
- Certificeringsorganerne skal informere Arbejdstilsynet, når der udstedes et nyt certifikat. Det vil stadig være muligt at fravælge en Kronesmiley.
- Alle certificerede P-numre skal fremgå af certifikatet.

EDJ fortalte endvidere, at bekendtgørelsernes numre var offentliggjort på Retsinformation midt i oktober 2013. Bekendtgørelserne vil blive indført 1. november 2013 og implementeret ved udgivelsen, jf. DANAKs AMC 13 (4. oktober 2013). Certificeringsorganer kan ikke certificere med henvisning til de gamle bekendtgørelser efter denne dato. Certificeringsorganer kan desuden ikke

udstede certifikater til det nyt regelsæt før deres arbejdsmiljøakkrediteringer er blevet opdateret til dette regelsæt.

Eksisterende certifikater udstedt før 1. november 2013 til gammelt regelsæt, vil være gyldige i certificeringsperioden i op til 3 år. Ved andre former for ændringer i disse certifikater vil der imidlertid skulle refereres til nyt regelsæt ved revision af certifikaterne.

EDJ fortalte, at DANAK endnu ikke har modtaget ansøgninger fra certificeringsorganerne. Det vil typisk tage DANAK op til 7 dage at behandle ansøgningen. AMC 13 er DANAKs formelle måde at informere om implementeringen af det ændrede regelsæt og dermed smidiggøre opdateringerne af akkrediteringerne, således at implementeringen bliver med mindst mulig gene for certificeringsorganerne og deres kunder.

EDJ fortalte, at der for certifikater med udløb i begyndelsen af november 2013 bør gennemføres certificering ultimo oktober 2013 med reference til det gamle regelsæt. Tilsvarende bør ny-certificeringer gennemføres i oktober eller afvente opdatering af akkreditering. Sagsbehandlingstiden i DANAK for den ledende assessor med bedømmelse og indstilling samt beslutning i akkrediteringskomite må forventes at tage 7-10 dage.

7. Nye kravdokumenter og guidelines for akkreditering

EDJ introducerede det nye IAF-dokument MD 12 "Assessment of Certification Activities", Cross Frontier Accreditation, Issue 1.

For DANAK betyder MD 12, at der bliver nye årlige rapporteringskrav til certificeringsorganerne, således at DANAK får et bedre overblik over danske certificeringsorganers aktiviteter i andre lande, dvs. hvor certificeringsorganerne har adresser selv (fixed/critical) eller hvor der udstedes certifikater, og dermed hvor DANAKs navn og logo bliver anvendt.

Lars Appel (LAP) bifaldt, at der med MD 12 bliver større gennemsigtighed i certificeringsorganernes arbejde i hele verden.

JH tilføjede, at IAF i forvejen har udarbejdet en database, hvor indrapporteringerne fra de respektive akkrediteringsorganer bliver registreret.

Lars Ole Møller (LOM) mente ikke, at MD 12 ville vise noget, man ikke vidste i forvejen, der var blot tale om en formalisering.

LAP glædede sig til, DANAK får overblik over andre certificeringsorganers aktiviteter i Danmark. Han mente også, at det vil blive spændende at se, om en konsekvens af MD 12 vil blive flere markbesøg på grænseoverskridende aktiviteter fra akkrediteringsorganerne.

EDJ svarede, at DANAK ikke har planer om flere markbesøg generelt. DANAK er dog opmærksom på, at der er en opfattelse af, at der inden for visse former for produktcertificering eksisterer en form for gummitempling af certifikater over landegrænser. Den nye rapportering og det etablerede overblik for

akkrediteringsorganerne skal give en mere målrettet prioritering af stikprøver og overvågning.

EDJ fortalte afslutningsvis, at der er fastsat en ét års implementeringsfase gældende fra den 4. september 2013.

8. Fortolkning af krav inkl. myndighedskrav

EDJ fortalte, at der har været en opfattelse af, at det er muligt, inden for systemcertificering, at give administrative forlængelser ud over den 3-årige certificeringscyklus. Det er ikke muligt, da DS/EN ISO/IEC 17021:2011, pkt. 9.1.1.2 slår fast, at en certificeringscyklus er 3 år.

DANAK har ønsket en konkret stillingtagen til dette spørgsmål hos EA, og svar fremgår af dokument udsendt sammen med revideret dagsorden til dette møde (EA - ISO 17021 – 9.1.1.2. Extension of the 3 year validity of a management system certificate). Det blev bekræftet på mødet i Certificeringskomitéen i EA den 1. og 2. oktober 2013, at det ikke er muligt med administrative forlængelser ud over 3 år. Fortolkningen blev taget til efterretning af udvalget uden yderligere bemærkninger.

9. Overvågning af akkreditering, DANAK politik

EDJ introducerede DANAKs udkast til AMC for markbesøg, som var medsendt den reviderede dagsorden til sektorudvalgets medlemmer. Gul skrift markerer ændringer i forhold til 4. møde. Formålet med denne AMC er, at DANAK og certificeringsorganerne opnår en fælles forståelse af antallet af markbesøg under de forskellige akkrediteringsordninger til certificering.

LAP mente, at udkast til AMC i forbindelse med beskrivelse af kompleksitet og besøg i udlandet ikke er tilstrækkeligt præcist. Han mente ikke, at det er nødvendigt for DANAK, at gennemføre et markbesøg i hvert land, hvor certificeringsorganerne opererer under en given akkreditering. Det er kvalitetssystemet hos certificeringsorganerne, der skal sikre, at ydelser under akkrediteringen i andre lande håndteres rigtigt, og det derfor systemet DANAK skal fokusere på.

På opfordring fra LAP vil DANAK tydeliggøre kompleksitetsbegrebet i AMC'en (f.eks. at arbejde i forskellige lande kan bidrage til øget kompleksitet). LAP mente også, at det er vigtigt, at DANAK ser på praksis hos akkrediteringsorganer i andre lande, for ikke at forvride konkurrencen for certificeringsorganer akkrediteret hos DANAK.

Som orienteret, som også på sidste møde, fortalte EDJ, at der i EA-regi stadig arbejdes med et dokument om markbesøg, hvor brancher opdeles i "clusters". Denne guideline forsøges harmoniseret med kommentarer fra både EA og IAF.

HF, mente at DANAK generelt skal slå sine tilsynsbesøg sammen. Det ideelle ville være, at én akkreditering kunne omfatte flere forskellige standarder.

JH fortalte, at DANAK gør meget for at integrere besøgene, og at DANAK er meget åben for at diskutere en anden model end den nuværende med certificeringsorganerne. Danmark er et lille land, og de danske certificeringsorganer er relativt små, så derfor bliver stikprøverne procentvis større.

LOM og AD anførte, at DANAKs praksis tilgodeser de store certificeringsorganer, med mange kunder under hver akkreditering.

LAP mente, at der kunne være en risiko for, at akkrediteringerne flytter, hvis DANAK har en besøgsfrekvens, der er højere end andre akkrediteringsorganer, men anerkendte også, at DANAK i praksis er ret pragmatiske.

JH konkluderede, at udvalget anerkender nødvendigheden af en politik for markbesøg, og at DANAK retter udkast til AMC i forhold til udvalgets bemærkninger vedr. overvågning i hvert land samt kompleksitet. JH gjorde afslutningsvis udvalget opmærksom på, at fremtidige internationale dokumenter kan blive mere restriktive end DANAKs nuværende praksis på området.

10. Orientering fra DANAK

EDJ fortalte, at IAF's MD 5 (antal audit-mand-dage til kvalitets- og miljøaudit) er under revision hos IAF. Auditdage fastsat i henhold til branchens kompleksitet er i fokus. Målet er, at MD 5 bliver mere effektiv.

LAP fortalte, at MD 5 i den nuværende udgave er svær at administrere for certificeringsorganerne. Han ønsker en enklere og mere gennemsigtig tilgang.

Det blev aftalt, at DANAK videregiver udkast til MD 5 til udvalget til orientering.

EDJ orienterede om følgende internationale aktiviteter :

- Der er nedsat en IAF-gruppe, hvor manddage for akkrediteringsorganers bedømmelse hos certificeringsorganerne skal diskuteres.
- ILAC Guideline til den nye ISO 17020: 2012 er under udarbejdelse og ude i 2. høringsrunde.
- IIOC (den internationale organisation for certificeringsorganer) har lavet en redegørelse over forskelle i akkrediteringsorganers praksis på tværs af lande. DANAK er ikke nævnt her, men redegørelsen har forårsaget, at der er sat en undersøgelse værk vedr. nationale særregler (hvor og hvorfor). DANAK udførte i 2009, i forbindelse med omlægningen til akkrediteringsbestemmelser, en regelsanering, og de resterende danske nationale særregler er kommet på plads i dialog med DANAKs interessenter (f.eks. på områder, hvor der ikke er internationale kriterier som f.eks. på arbejdsmiljøområdet).
- På CO2-området arbejdes der på en IAF MLA (multilateral aftale for peer evaluering)

JH fortalte om DANAKs kundetilfredshedsundersøgelser, som på en skala fra 1-7 ligger på et gennemsnit på 5,8. Tidsforbrug er den vigtigste anke hos kunderne.

DANAK arbejder på en ny prisstruktur. Her sænkes betalingen for rejsetid og prisen for øvrige timer sættes op.

LBH bemærkede, at der i den nye prisstruktur skal tages hensyn til, at det er vigtigt, at jyske virksomheder ikke stilles ringere end virksomheder i København.

HF mente ikke, at DANAKs fakturaer er kvalitetssikret tilstrækkeligt, og at dette resulterer i mistillid til DANAK.

JH fortalte sluttelig om DANAKs planer om en kundeplatform ("min side"), hvor kommunikationen mellem DANAK og den enkelte kunde kan ses. Hensigten er at forbedre kommunikation mellem DANAK og kunden og et større overblik, herunder også over historiske dokumenter.

11. Orientering fra udvalgets medlemmer

LAP fortalte, at DNVBA har købt DS Certificering A/S med virkning fra 1. november 2013. Det er målet, at der arbejdes videre under begge logoer på ubestemt tid. Tidligere i 2013 er DNV fusioneret med Germanischer Lloyd. Det betyder, at DNV nu samlet set har 16000 ansatte.

AM fortalte, at NLF-direktiver til varepakke er under forhandling. Der kræves en formel vedtagelse. Det kommer til at betyde, at notificerede organer skal udpeges påny. Arbejdstilsynet vil drøfte dette bilateralt med DANAK. JH fortalte, at der har været en lignende proces i forbindelse med den nye byggevareforordning fra EU.

12. Forslag til punkter til behandling på næste møde

Følgende punkter blev foreslået til næste møde:

- Liste over schemes vedr. fødevareområdet/Jacob Færgemand, BV
- Gruppearbejde ved tilsyn/akkreditering af Notified Bodies (DANAK)
- Nedlæggelse af NACE-koden (oplæg ved HF)
- Remote audit (LBH)
- Ny ISO 9000 (LOM)

Reminder til tovholder på de enkelte opgaver udsendes af DANAK en måned før næste møde.

13. Fastlæggelse af næste møde

Næste møde finder sted den 10. april 2013 kl. 10.

14. Eventuelt

KGN gjorde opmærksom på, at danske virksomheder under den danske risikobekendtgørelse ikke lever op til kravet om udformning af egen sikkerhedsrapport.

EDJ vil gerne tage dette spørgsmål op i DANAKs sektorudvalg for miljøcertificering.